

بررسی عناصر اقلیمی در آثار احمد محمود (مدار صفر درجه)

پریسا کلوندی

استان البرز، شهرستان فردیس، مشکین دشت، خیابان هدایتکار، کوچه شهید رضانی، ساختمان مهستان، واحد ۵.

چکیده

آدبیات اقلیمی، گونه‌ای از ادبیات است که شرایط اقلیمی و جغرافیایی یک سرزمین یا یک منطقه‌ی خاص در آن انعکاس یافته است و در ایران دارای چند شاخه‌ی اساسی است از جمله: ادبیات اقلیمی جنوب (مکتب خوزستان)، ادبیات اقلیمی شمال ایران (مکتب گیلان)، ادبیات اقلیمی اصفهان (مکتب اصفهان) و ادبیات اقلیمی خراسان (مکتب خراسان) و ادبیات روستایی و ادبیات گارگری. توجه نویسندگان به ویژگی‌های منحصربه‌فرد و خاص یک منطقه اعم از آداب و رسوم، مسایل اخلاقی و اجتماعی، طبیعت، اعتقادات، زبان و گویش و... باعث پدید آمدن یک سبک ویژه می‌شود و بازتاب این ویژگی‌ها به داستان‌هایشان رنگ بومی می‌بخشد. احمد محمود از جمله نویسندگان بزرگ کشور ماست که خاستگاه بسیاری از آثار وی، جنوب ایران است و مکان‌هایی که توصیف می‌کند بازتاب جنوب هستند. در این مقاله بازتاب عناصر اقلیم جنوب در رمان مدار صفر درجه در دو بخش با زیر مجموعه‌های خاص خود مورد بررسی قرار گرفته است. بخش نخست شامل جنبه‌ی عملی فرهنگ بومی همچون آب و هوا، مکان‌ها، طبیعت، آداب و رسوم اجتماعی، خوراک و پوشش، باورها و عقاید عامیانه‌ی جنوب و بخش دوم مربوط به زبان است که شامل گویش و لهجه‌ی محلی، مثل‌ها، اشعار محلی و ترکیب‌های جنوبی و... است.

کلید واژه‌ها: ادبیات اقلیمی، احمد محمود، جنبه‌ی عملی فرهنگ بومی، زبان و گویش بومی.